

O premieră de excepție, marca Edward Clug

Doina MOGA

Când crezi că le-ai văzut pe toate, apare ceva sau cineva care, cu un mic bobârnac, te trezește din "călduțul confort atotștiutor" și, în limbajul propriu situației în cauză, îți zice: "Hei! De mine ce zici? Mă știi? Mă cunoști?"

O astfel de experiență am trăit duminică 12 decembrie, când am fost la ONB, să văd premiera unui spectacol de balet modern, marca Edward Clug.

Mărturisesc că, până la ridicarea cortinei, nu știam nimic despre acest coregraf, deși absolvise liceul de specialitate din Cluj. La lăsarea cortinei însă, pot spune că-l cunoșteam bine deja. Și asta pentru că ceea ce urmărisem (două baletе: unul de foarte tinerețe, "Tango" și altul de maturitate, "Radio end Juliet") era o compoziție foarte personalizată. Și chiar dacă nu e vorba de o capodoperă, în sensul

canoanelor ce îndreptățesc acest statut, categoric sunt partituri deosebite și originale, prin două aspecte pe care nu le-am mai întâlnit la nimeni, fie ele nume de referință, genii sau pur și simplu talente. Primul: o coregrafie scrisă la persoana I-a, ceea ce a făcut posibil ca simțirea, gândirea, trăirea creatorului, cu tot cu întrebările și îndoilele lui, să se regăsească în partitura fiecărui dansator (fată sau băiat), dând oarecum impresia de polifonie a eu-lui său, și al doilea aspect, foarte important: muzica – de altfel foarte bine aleasă, care în concepția lui Clug a depășit condiția de ilustrație, inspirație, suport sau chiar partener, devenind personaj principal în narațiune și deci fiind coregrafiată, evident fără a-i fi atins o notă sau nuanță din discursul său atât de răscolitor. De aceea, impactul a fost cu totul diferit de alte spectacole de gen. Privindu-l, parcă-l auzeam pe Prokofiev, căruia îi plăcea să spună că: „ceea ce

putem face după tot ce s-a scris, este să accedem la o nouă noutate". Asta este ce am văzut și înțeles din baletеle "Tango" și "Radio end Juliet". Dacă mai adaug limbajul (combinații neașteptate de mișcări moderne, dar încălzite de catifelarea clasicului, segmentarea mișcărilor, viteza, înlănțuirea lor, pauzele în care auzi gânduri, frământări, abisuri, linii unghiulare îmbrățișate pe la colțuri de rotunjimea cercului, în fine,

toate acestea și multe altele), reliefat de o excepțională execuție a fiecărui component, solist sau nu al baletului, sunt tentată să spun că n-am mai văzut de multă vreme un spectacol atât de frumos, dar diferit. Și dacă din interpreți coregraful a scos tot ce au ei mai bun, din public, tot el a dezăgăzuit întreaga gamă de emoții, de la bucurie la tristețe, de la nostalgie la durere, de la extaz la lacrimi.

Bravo Edward Clug.
Bravo balerinilor ONB!

Povestire

Duminică, 12 decembrie 2010. Opera Națională din București. Premiera baletului „Tango, Radio and Juliet”.

În sala plină, atmosfera interogativă dă naștere unei rumori întrerupte doar din timp în timp de câte un râset puțin prea zgomotos pentru o sală de spectacole.

Puțin după ora 18.30 spectacolul începe; pentru început zgomotele din scenă se confundă cu cele din sală, creându-se impresia unui haos ordonat – emblematic de altfel pentru întregul spectacol.

Decorul primei părți – semnat de scenograful sloven Marko Japelj – ne lasă să privim acțiunea din spatele unui difuzor de radio, ceea ce se petrece în subconștientul fiecăruia în anumite momente ale unei zile oarecare. Din distribuția primei părți – „Tango” – au făcut parte soliștii: Alexandra Gavrilescu și Valentin Stoica (Blind Tango), Adina Tudor și Mihai Mezei

(Tango Fatal), Diana Tudor și Bogdan Cănila (Tango Timid). Artiștii au realizat un spectacol plin de încărcătură emoțională, au construit din acele tangouri de Astor Piazzolla și din muzica lui Goran Bregovic un dans al vieții în care fiecare mișcare putea însemna cu totul altceva atât pentru fiecare dintre ascultători, cât și chiar pentru interpreți. Costumele – create de croatul Leo Kulas – au adus în prim-plan normalul. Diferite ca model și croială, în același timp având un numitor comun, ținutele creau o imagine firească, demonstrând că într-adevăr altceva nu s-ar fi potrivit mai bine.

Prima parte se încheie în aplauzele spectatorilor doritori de nou – continuând aplauzele la scenă deschisă izbucnite după anumite scene.

„Radio and Juliet”, partea a doua, începe cu o proiecție video, formând o confluență vizuală cu mișcările *live*, atât de mici în comparație cu fundalul. Același haos ordonat, de data asta exprimând luptele dintre clanurile Veronei, pe muzica trupei britanice de rock alternativ Radiohead. Lupte în care toți sunt răniți, dar nimeni nu pare să câștige. Se conturează astfel - în mișcările soliștilor Bianca Fota (Juliet) și Gigel Ungureanu (Romeo), Bogdan Cănila, Mihai Mezei, Valentin Stoica, Virgil Ciocoiu, Takashi Okita, Raul Oprea și Vlad Mărculescu (Bărbații) – un canon de mișcări, nu de puține ori asimetric. Punctul culminant al acestui balet însă îl constituie momentul în care „Julietta se trezește lâng trupul neînsuflețit al lui Romeo. Dacă ea nu și-ar fi luat viața după aceasta?” (Edward Clug, coregraful și creatorul celor două baletе). Și Julieta nu moare, dar existența ei nu mai are rost, ea stând nemișcată într-o cadă. Cortina se închide, în sunetul sec al unei ploii mărunte ce cade neconținut printr-un burlan.

Aceleași aplauze tumultuoase demonstrează reușita unui spectacol pe care trebuie să-l vedeți.

Norela Liviana COSTEA